

Masterstudiet i organisasjon og ledelse

MOL 2

LITTERATURGJENNOMGANG – EN VEILEDER

Dette er en kort beskrivelse av hva en litteraturgjennomgang er, og hvorfor man skriver en slik. Vi har valgt å bruke den norske betegnelsen «litteraturgjennomgang» som oversettelse for det engelske «literature review». Med «litteratur» menes enhver form for skreven tekst innenfor et gitt tema. Det kan være bøker, artikler, utredninger, stortingsmeldinger osv.

Hva er en litteraturgjennomgang?

En litteraturgjennomgang er en tekst hvor man systematisk går igjennom eksisterende litteratur for å finne ut hva andre har skrevet om et konkret tema eller problem. Det er ikke bare en oppsummering av eksisterende litteratur innenfor et gitt tema i en gitt tidsperiode, men også en systematisk fremstilling av litteraturen hvor man grupperer og sammenligner forskjellige deler. Det betyr at man organiserer sine funn på en systematisk måte for lettere å vise hva andre har skrevet, og av hva som er, og ikke er kjent. I tillegg bør man identifisere områder i litteraturen hvor det er kontroverser.

Det å gå igjennom litteraturen kan bidra til å utvikle din tese og dine forskningsspørsmål.

Det er ingen grunn til å begrense seg til norske kilder. Det er derfor ønskelig at du også anvender annen skandinavisk, engelsk og engelsk litteratur. I den engelskspråklige litteraturen er det vanlig å skille mellom «systematic» og «literature» review. Dere skal altså skrive en literature review.

Hva er forskjellen på en masteroppgave og en litteraturgjennomgang?

Resultatet av en litteraturgjennomgang vil inngå som en del av masteroppgaven¹, og utgjøre dens teoretiske fundament. Hvis du har et eget teorikapittel i din masteroppgave vil din litteraturgjennomgang utgjøre grunnstammen i det kapitlet. Har du ikke et eget teorikapittel vil innholdet i din litteraturgjennomgang presenteres i forskjellige kapitler i masteroppgaven. Det betyr at du godt kan skrive en masteroppgave uten et eget teorikapittel, men du kan ikke ha en masteroppgave uten teori.

Hvorfor skriver vi en litteraturgjennomgang?

Vi skriver litteraturgjennomgang for å gi både oss selv og leserne oversikt over et gitt tema. Når vi skriver akademiske tekster er det viktig å vise at man bygger på tidligere forskning, og at det avklares hvordan ens eget bidrag står i forhold til forskningstradisjonen man jobber innenfor. En litteraturgjennomgang bidrar derfor til at man trener seg i informasjonssøking. Her kan man ha god hjelp av forskjellige søkebasert som for eksempel Oria.no. Litteraturgjennomgangen hjelper en også med å finne ut hva som kan være interessante forskningsspørsmål ut fra hva andre har skrevet om et tema tidligere, og kritisk vurdere hva andre har skrevet. Når man skriver en litteraturgjennomgang utvikler man samtidig egne tanker om hva man skal skrive om. Det er derfor ikke *bare* en informasjonssøkings-aktivitet, men vel så mye en kreativ øvelse for å utvikle sitt forskningsprosjekt.

Hva skal man tenke på før man begynner å skrive?

Det første du må gjøre er å bestemme deg for hvilket tema du ønsker å skrive om. Det finnes tusenvis av tekster som kan være interessante og relevante, uansett hvilket tema du velger. Avgrensningen viser seg i de søkeordene du bruker når du søker etter litteratur. Alt for generelle søkeord vil gi deg for mange treff til å kunne gjøre en fornuftig utvelgelse. Alt for spesifikke søkerord kan føre til at du ikke får treff på relevante kilder. Hvis du for eksempel ønsker å skrive om organisasjonskultur, vil et søk på «organisasjonskultur» gi alt for mange treff. Da må du stille deg spørsmålet; hva er det med organisasjonskultur jeg ønsker å finne ut av? Det kan føre deg videre i søket etter relevant litteratur. Det kan også være lurt å lese andres litteraturgjennomganger for på den måten lære mer. Det kan også være veldig nyttig å lese meta-studier, som oppsummerer teoretiske poeng fra tidligere artikler innenfor et tema. Dette gir en god oversikt over hvilke ulike posisjoner og tradisjoner som finnes.

---

¹ Riktignok vil du også etter at litteraturgjennomgangen er levert og godkjent (bestått) som eksamen på MOL 2, bearbeide den videre, den skal spissen og tilpasses den endelige problemstillingen for masteravhandlingen og innbefatte eventuelle publikasjoner på feltet de to siste årene av masterstudiet.

En litteraturgjennomgang er ikke bare en oppramsing av en mengde kilder. Kildene må være koblet til et bestemt tema, som igjen er basert på en ide om hva du ønsker å skrive om. Når du har en ide, så formulerer du en tese. Det er din tese som «driver» din litteraturgjennomgang. Det er ikke slik at du nødvendigvis argumenterer for en bestemt posisjon eller ståsted i din tese. Det er heller slik at materialet du presenterer i din litteraturgjennomgang representerer et bestemt perspektiv. Et eksempel på en tese kan være: *Det er en sterk tro blant ledere at organisasjonskultur er noe man kan bygge hvis man er en dyktig leder.* En tese blir ofte forandret i prosessen med å skrive litteraturgjennomgang. Det betyr at teser og problemstillinger ofte forandres og utvikles, men det grunnleggende temaet for din litteraturgjennomgang, basert på din ide, ofte ikke blir forandret.

Hvordan er en litteraturgjennomgang strukturert?

En litteraturgjennomgang er bygget opp av tre deler; introduksjon, hoveddel, og konklusjon. I introduksjonen beskriver du hva som er ditt tema eller område du ønsker å fokusere på. Det bidrar til å sette din litteraturgjennomgang inn i en kontekst. Deretter beskriver du overgripende teoretiske perspektiver, hvordan forskjellige perspektiver sammenfaller eller er i konflikt med hverandre. Hvis du skriver om organisasjonskultur kan du for eksempel beskrive organisasjonskultur som noe man «er» eller noe man «har». Her kan du også peke på eventuelle hull i forskningen. I introduksjonen skriver du også hvilket perspektiv du har når du gjennomgår litteraturen. Du beskriver også hvordan du har gjennomført din litteraturgjennomgang og dine søk i databaser. I tillegg beskriver du hvorfor du har valgt å gå igjennom den litteraturen du har brukt, og hvorfor du ikke har valgt annen litteratur.

I hoveddelen anbefaler vi at du kategoriserer forskningslitteraturen i henhold til noen kriterier. Det kan for eksempel være kategorisering kronologisk i tid, etter tema, eller metodisk tilnærming (kvantitativ eller kvalitativ). Deretter bør du oppsummere hver forskningstekst (bok, artikkel, studie) slik at budskapet i teksten kommer tydelig frem. Det er også viktig at du beskriver hvorfor du har gruppert slik du har gjort. Det vil si at du beskriver hvordan de forskjellige tekstene hører sammen, utfyller hverandre, eller står i motsetningsforhold til hverandre.

I konklusjonen oppsummerer du de forskjellige tekstenes bidrag til forskningslitteraturen. Her kobler du også tilbake til det som er ditt tema eller område. Du bør også beskrive hva som er forskningsfronten, og gjerne peke på hull i forskningen.

Ting å tenke på når du skriver

Når du skriver din litteraturgjennomgang må du hele tiden referere til kilden. Du kan ikke komme med udokumenterte påstander. Du må også forsikre deg om at du henter ditt materiale fra anerkjente vitenskapelige kilder. Tenk på at du ikke bruker alt for mange direkte sitater. Det gjør teksten tyngre å lese, og da klarer du heller ikke å gjøre teksten til «din». Husk at det er du som forteller historien – referansene er der for å gjøre teksten vitenskapelig. Når du skriver teksten med egne ord må du også tenke på ikke å endre selve meningsinnholdet i forhold til kilden du referer til.

Som med andre akademiske tekster må også en litteraturgjennomgang revideres om og om igjen før den er ferdig. Sånn er det for alle. Det er en illusjon at man kan tenke ut ting først, og deretter skrive ned en ferdig versjon. Husk at skriving er en kreativ prosess hvor tankene utvikler seg parallelt med skrivingen.

Når du er ferdig med den innholdsmessige revideringen er det viktig at du sjekker teksten for eventuelle grammatiske feil, og tunge setningsstrukturer. Du må også kontrollere at litteraturlisten og referansene i teksten stemmer overens med hverandre.

Hvilket omfang skal min litteraturgjennomgang ha?

Det er ikke satt noen formelle krav til teksttype, tekststørrelse, linjeavstand eller marger. Rammene for eksamensbesvarelsen er 7500-12500 ord (unntatt forside, innholdsfortegnelse og litteraturliste. Det viktigste er at omfanget er så stort at det gir deg et godt utgangspunkt for å jobbe videre med prosjektbeskrivelsen tredje året på masteren. Det er også viktig at du ikke leter frem så mye litteratur at det bare blir en oppstilling av kilder. Du må ha tid til å lese, og vurdere kildene grundig.

En god litteraturgjennomgang vil gjøre arbeidet videre med prosjektbeskrivelsen og masteroppgaven enklere.

Lesetips

Det finnes mange beskrivelser på hva literature review er, og under er noen linker til videre lesing. Mye av det som står i denne korte beskrivelsen er hentet fra disse kildene.

<http://writingcenter.unc.edu/handouts/literature-reviews/>

<http://www.writing.utoronto.ca/advice/specific-types-of-writing/literature-review>

<http://library.bcu.ac.uk/learner/writingguides/1.04.htm>

<https://writing.wisc.edu/Handbook/ReviewofLiterature.html>